

1. Współczesne systemy wyborcze.

Zapoznaj się z materiałami udostępnionymi w epodreczniku

<https://epodreczniki.pl/pdf/PITwgVgct>

2. Pojęcie i geneza państwa.

1. Państwo jest organizacją publiczną wyposażoną w wyłączną i **suwerenną władzę**, obejmującą zakresem swego działania ogół członków społeczeństwa żyjącego na określonym **terytorium**. Państwo legalnie posługuje się **przymusem**, a respektowanie prawa jest jednym z podstawowych obowiązków ludzi przebywających na terytorium państwa oraz organizacji w nim działających.

2. Poglądy na genezę państwa

a. koncepcja **teistyczna**

- państwo powstało dzięki działaniu siły nadprzyrodzonej
- koncepcja św. Tomasza z Akwinu - od Boga pochodzi idea władzy, a państwa są dziełem ludzi

b. koncepcja **umowy społecznej**

- państwo jest rezultatem umowy między społeczeństwem a władzą
- neguje interwencję boską
- czołowi teoretycy: John Locke i Jean Jacques Rousseau

c. koncepcja **podboju i przemocy**

- państwo powstało w wyniku podboju plemion słabszych przez silniejsze
- główny teoretyk – Ludwik Gumplowicz

d. koncepcja **marksistowska**

- powstanie państwa było wynikiem walki klas
- główni teoretycy: Karol Marks, Fryderyk Engels

3. Cechy państwa

a. **suwerenność**

- suwerenność **wewnętrzna**
- suwerenność **zewnętrzna**

b. **terytorium**

c. **władza publiczna**

d. **przymusowość**

3. Władza państwowa.

1. Współczesne zagrożenia demokracji

- dyktatura większości – nadużywanie procedur demokratycznych w celu ograniczenia praw mniejszości
- opór społeczny w przypadku narzucania demokracji siłą
- anarchizacja życia publicznego
- radyzacja nastrojów na skutek problemów ekonomicznych

2. Współczesne patologie życia publicznego

- a. **alienacja władzy**– zjawisko postępującego izolowania się władzy od społeczeństwa
- b. **biurokratyzacja władzy**– podporządkowanie coraz większej sfery życia społecznego przepisom i procedurom prawnym.
- c. **partykularyzm** – kierowanie się interesem swojego środowiska (np. społecznego lub terytorialnego)
- d. **korupcja** – wykorzystywanie funkcji publicznej w celu bezprawnego uzyskiwania korzyści
- e. **demagogia** – pozyskiwanie poparcia politycznego przez składanie nierealnych obietnic
- f. **nepotyzm**– faworyzowaniu członków własnej rodziny przy rozdziale dóbr
- g. **klientelizm**– kształtowanie układu nieformalnej zależności, polegającej na roztaczaniu opieki przez decydentów politycznych nad osobami w zamian za poparcie polityczne

3. Zjawiska patologiczne mogą doprowadzić do przekształcenia się państwa demokratycznego w państwo autokratyczne, autorytarne lub totalitarne.